

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง "การเปรียบเทียบผลการวิเคราะห์งานออกแบบกราฟิกในตำราศิลปะระหว่างอาจารย์และนักศึกษาภาควิชาศิลปะ สหวิทยาลัยอีสานใต้"

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อวิเคราะห์งานออกแบบกราฟิกตำราศิลปะภาษาไทย ที่ใช้กันเป็นส่วนใหญ่ในภาควิชาศิลปะ ของสหวิทยาลัยอีสานใต้ในด้านต่าง ๆ คือ

1.1 การออกแบบจัดวางหน้า

1.2 ภาพประกอบ

1.3 ตัวอักษร

2. เพื่อเปรียบเทียบผลการวิเคราะห์งานออกแบบกราฟิกตำราศิลปะภาษาไทยระหว่างอาจารย์และนักศึกษาภาควิชาศิลปะ ของสหวิทยาลัยอีสานใต้

วิธีการดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้สำรวจหาตัวอย่างตำราศิลปะ เพื่อนำมาใช้ในการวิเคราะห์ จากภาควิชาศิลปะ สหวิทยาลัยอีสานใต้ที่ได้รับการใช้มากตั้งแต่ 50 เปอร์เซ็นต์ขึ้นไปของจำนวนกลุ่มตัวอย่างประชากร โดยวิธีสุ่มอย่างง่าย ร้อยละ 25 ได้ตัวอย่างประชากร 68 คน และจากผลการสำรวจพบว่าตำราศิลปะที่ได้รับการใช้ตั้งแต่ 50 เปอร์เซ็นต์ขึ้นไปมีจำนวนถึง 15 เล่ม จากนั้นนำมาคัดเลือกอีกครั้งหนึ่ง โดยถือหลักเกณฑ์ว่าตำรานั้นต้องมีองค์ประกอบทางด้านกราฟิกครบ 3 ด้าน คือภาพประกอบ ตัวอักษร (ส่วนของเนื้อหาทั่วไป) ลักษณะการออกแบบจัดวางที่น่าสนใจ โดยคำนึงถึงความแตกต่างทางด้านการออกแบบจัดวาง ขนาดหรือรูปแบบของตัวอักษร ลักษณะหรือประเภทของภาพประกอบ ผู้แต่งตำรา โรงพิมพ์หรือสำนักพิมพ์ และผลจากการพิจารณาคัดเลือกได้ตัวอย่างตำราศิลปะ เพื่อนำมาใช้ในการวิเคราะห์จำนวน 3 เล่มคือ การออกแบบ ของวิรุณ ตั้งเจริญ วาดเส้น ของโกสุม สายใจ และการระบายสีน้ำ ของอารี สุทธิพันธุ์

จากนั้นศึกษาหลักการทฤษฎีจากแหล่งความรู้ต่าง ๆ เกี่ยวกับงานออกแบบกราฟิกสำหรับตำราศิลปะ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามการวิเคราะห์ตำราศิลปะ ซึ่งแบบสอบถามที่สร้างขึ้นมีอยู่ 3 ตอนคือ ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบ ตอนที่ 2 เป็นการสอบถามความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับงานการออกแบบกราฟิกในตำราศิลปะ ลักษณะ เป็นแบบเลือกตอบและแบบปลายเปิด ตอนที่ 3 เป็นการสอบถามเกี่ยวกับเกณฑ์การวิเคราะห์งานออกแบบกราฟิกในตำราศิลปะ ลักษณะ เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่าและแบบสอบถามแบบปลายเปิดใน 3 ด้านคือ การออกแบบจัดวาง ภาพประกอบ และตัวอักษร หลังจากนั้นนำเครื่องมือไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจแก้ไขและให้ข้อเสนอแนะ นำมาปรับปรุงแก้ไขภายใต้การให้คำปรึกษาของอาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัยแล้วนำไปทดลองใช้ (try out) กับอาจารย์ 5 คน และนักศึกษา 20 คน เพื่อหาข้อบกพร่องและทดสอบความเชื่อมั่นก่อนจะนำไปใช้กับกลุ่มประชากรในสหวิทยาลัยอิสานใต้ด้วยตนเอง ซึ่งประกอบด้วยอาจารย์ประจำภาควิชาศิลปะจำนวน 20 คน และนักศึกษาภาควิชาศิลปะ จำนวน 226 คน ในการเก็บข้อมูลผู้วิจัยได้นำตัวอย่างตำราศิลปะที่ใช้วิเคราะห์ไปให้กลุ่มประชากรพิจารณาประกอบการตอบเป็นรายบุคคลด้วย ผลจากการเก็บข้อมูลผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามคืนทุกชุด คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ผู้วิจัยได้ดำเนิน เป็นขั้นตอนดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบในตอนที่ 1 และความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับงานออกแบบกราฟิกในตำราศิลปะในตอนที่ 2 โดยการหาค่าร้อยละ แล้วนำมาเสนอในรูปตารางประกอบการบรรยาย และนำเสนอแบบสอบถามแบบปลายเปิดในรูปความเรียง
2. วิเคราะห์ข้อมูลจากผลการตอบแบบสอบถามการวิเคราะห์งานออกแบบกราฟิกในตำราศิลปะที่กำหนดทั้ง 3 เล่ม (ในตอนที่ 3) ทั้งลักษณะเป็นรายเล่มและรวมค่าเฉลี่ยของ 3 เล่ม โดยให้คะแนนความเห็นในแต่ละรายการ แล้ววิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเปรียบเทียบความคิดเห็นจากผลการวิเคราะห์งานออกแบบกราฟิกในตำราศิลปะของอาจารย์และนักศึกษาโดยการทดสอบค่าที แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบการบรรยายในแต่ละด้าน ส่วนความคิดเห็นจากแบบสอบถามปลายเปิดนำเสนอในรูปความเรียง

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถามการวิเคราะห์

ก. อาจารย์ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย สังกัดวิทยาลัยครุนครราชสีมาและบุรีรัมย์ วุฒิสถุศตปริญญาโท ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ทางการสอนมาแล้วมากกว่า 21 ปี

ข. นักศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศชาย สังกัดวิทยาลัยครุบุรีรัมย์และส่วนใหญ่กำลังศึกษาอยู่ในระดับอนุปริญญา ชั้นปีที่ 1

2. ความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับงานออกแบบกราฟิกในตำราศิลปะ ของอาจารย์และนักศึกษา

ก. อาจารย์และนักศึกษส่วนใหญ่ให้ความสนใจงานกราฟิกในตำราศิลปะอยู่ในเกณฑ์มาก ส่วนใหญ่เข้าใจว่างานกราฟิกหมายถึงการออกแบบจัดวาง รองลงมาคือภาพประกอบ และเห็นว่าปกตำราควรได้รับการออกแบบทางกราฟิกให้ดีกว่าส่วนอื่น ๆ โดยเฉพาะภาพประกอบหน้าปกเป็นสิ่งที่ควรให้ความสนใจมากที่สุด สำหรับส่วนของเนื้อในทั่วไปควรให้ความสนใจภาพประกอบ และการจัดวาง ที่ผ่านมตำราศิลปะ โดยส่วนใหญ่ก็ให้ความสำคัญกับภาพประกอบอยู่แล้ว แต่ปัญหาสำคัญที่สุดที่ส่งผลให้การสื่อความเข้าใจในตำราไม่ประสบผลเท่าที่ควรคือปัญหาการจัดวางปัญหาทางการพิมพ์และปัญหาภาพประกอบ รวมทั้งยังเห็นว่างานกราฟิกที่ดีจะช่วยกระตุ้นให้เกิดความอยากอ่าน โดยเฉพาะภาพประกอบมีบทบาทช่วยให้อ่านตำราเข้าใจรวดเร็วยิ่งขึ้น อีกทั้งยังเห็นว่างานกราฟิกในตำราศิลปะ ควรให้ความสำคัญต่อคุณค่าด้านการสื่อความหมายให้มาก อย่างไรก็ตามตำราศิลปะ ส่วนใหญ่มีการออกแบบเพื่อส่งเสริมให้ตำรามีคุณค่าอยู่ในเกณฑ์มากอยู่แล้ว

ข. ส่วนความคิดเห็นจากแบบสอบถามปลายเปิด อาจารย์และนักศึกษส่วนใหญ่เห็นว่าผู้เขียนตำราควรมีส่วนร่วมในงานออกแบบกราฟิก และเห็นว่าตำราศิลปะ ควรเพิ่มสีสันของภาพประกอบให้มากขึ้น รวมทั้งการออกแบบหน้าตำราควรเน้นการสื่อความหมายให้ผู้อ่านเข้าใจรวดเร็วขึ้น เพราะงานกราฟิกที่ดีจะช่วยให้ผู้อ่านมองเห็นภาพพจน์ของเนื้อหาได้ดีขึ้น

3. เปรียบเทียบผลการวิเคราะห์งานออกแบบกราฟิกในตำราศิลปะ ระหว่างอาจารย์และนักศึกษภาควิชาศิลปะ สหวิทยาลัยอีสานใต้ จากตำราศิลปะทั้ง 3 เล่มคือ การออกแบบวาดเส้น และการระบายสีน้ำ ซึ่งได้ผลดังต่อไปนี้

3.1 การออกแบบจัดวางตำราศิลปะ

3.1.1 การออกแบบจัดวางปกตำรา

ก. การออกแบบจัดวางปกตำราการออกแบบ อาจารย์มีความคิดเห็นว่าอยู่ในเกณฑ์ทุกข้อโดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การจัดวางองค์ประกอบบนหน้าปกมีความสัมพันธ์กับเนื้อที่ว่างส่วนนักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในเกณฑ์เป็นส่วนใหญ่ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ชื่อผู้แต่ง ข้อมูลต่าง ๆ อยู่ในตำแหน่งที่เห็นง่าย ไม่ลดคุณค่าขององค์ประกอบอื่น มีเพียงหนึ่งข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์พอใช้ได้คือ การจัดวางองค์ประกอบต่าง ๆ บนหน้าปกมีจุดเด่นมากน้อยตามลำดับความสำคัญ ฯ

ข. การออกแบบจัดวางปกตำราวาดเส้น อาจารย์มีความคิดเห็นส่วนใหญ่ว่าอยู่ในเกณฑ์พอใช้ได้โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ชื่อผู้แต่ง ข้อมูลต่าง ๆ อยู่ในตำแหน่งที่เห็นง่าย ไม่ลดคุณค่าขององค์ประกอบอื่น มีสองข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ตำแหน่งสีบนหน้าปกช่วยให้จุดสำคัญเด่นชัดขึ้นโดยไม่เสียความกลมกลืนขององค์ประกอบรวม ส่วนนักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในเกณฑ์ทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือการจัดวางองค์ประกอบมีความสัมพันธ์และส่งเสริมให้ตำรามีค่าน่าใช้ และ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือข้อเดียวกันกับข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดของอาจารย์

ค. การออกแบบจัดวางหน้าปกตำราการระบายสีน้ำ ทั้งอาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นว่าอยู่ในเกณฑ์ทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดของอาจารย์คือ ตำแหน่งสีบนหน้าปกช่วยให้จุดสำคัญเด่นชัดขึ้นโดยไม่เสียความกลมกลืนขององค์ประกอบรวม ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดของนักศึกษาคือ ตำแหน่งการจัดวางภาพช่วยเสริมให้ชื่อตำราเด่นชัดขึ้น

ง. การออกแบบจัดวางปกตำราศิลปะเฉลี่ยทั้ง 3 เล่ม ทั้งอาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์ทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดของอาจารย์คือ การจัดวางองค์ประกอบ มีความสัมพันธ์กับเนื้อที่ว่าง ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ชื่อผู้แต่ง ข้อมูลต่าง ๆ อยู่ในตำแหน่งที่เห็นง่าย ไม่ลดคุณค่าขององค์ประกอบอื่น ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดของนักศึกษาคือ ตำแหน่งการจัดวางภาพประกอบช่วยเสริมให้ชื่อตำราเด่นชัดขึ้น และ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ การจัดวางองค์ประกอบต่าง ๆ บนหน้าปกมีจุดเด่นมากน้อยตามลำดับความสำคัญ ฯ

3.1.2 การออกแบบจัดวางหน้าปกใน

ก. การออกแบบจัดวางหน้าปกในตำราการออกแบบ ทั้งอาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์ทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดของอาจารย์คือ การจัดวางองค์ประกอบหน้าปกในมีความสัมพันธ์และส่งเสริมให้น่าอ่านมากขึ้น และมีอีกหนึ่งข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดสอดคล้องกับค่าเฉลี่ยสูงสุดของนักศึกษาคือ การจัดองค์ประกอบหน้าปกในสัมพันธ์กับเนื้อที่ว่าง

ข. การออกแบบจัดวางหน้าปกในตำราวาดเส้น อาจารย์มีความคิดเห็นว่าอยู่ในเกณฑ์พอใช้ได้ทั้ง 4 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ชื่อตำรา ชื่อผู้แต่ง และข้อมูลที่สำคัญบนหน้าปกในจัดวางอยู่ในตำแหน่งที่มองเห็นง่าย และอีกข้อคือ การจัดวางข้อความต่าง ๆ บนหน้าปกในมีจุดเด่นมากน้อยตามลำดับความสำคัญ ๆ ส่วนนักศึกษามีความคิดเห็นเฉลี่ยว่าอยู่ในเกณฑ์ทั้ง 4 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ชื่อตำรา ชื่อผู้แต่ง และ ข้อมูลที่สำคัญบนหน้าปกในจัดวางอยู่ในตำแหน่งที่มองเห็นง่าย ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ การจัดวางองค์ประกอบหน้าปกในมีความสัมพันธ์และส่งเสริมให้น่าอ่านมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดของอาจารย์

ค. การออกแบบจัดวางหน้าปกในตำราการระบายสีน้ำ ทั้งอาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์ทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดของอาจารย์คือ การจัดวางองค์ประกอบหน้าปกในมีความสัมพันธ์และส่งเสริมให้น่าอ่านมากขึ้น และ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดของนักศึกษาคือ ชื่อตำรา ชื่อผู้แต่ง และ ข้อมูลที่สำคัญบนหน้าปกในการจัดวางอยู่ในตำแหน่งที่มองเห็นง่าย ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดทั้งของอาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นสอดคล้องกันคือ การจัดวางองค์ประกอบหน้าปกในสัมพันธ์กับเนื้อที่ว่าง

ง. การออกแบบจัดวางหน้าปกในตำราศิลปะ เฉลี่ย 3 เล่มทั้งอาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นว่าอยู่ในเกณฑ์ทุกข้อ โดยอาจารย์มีความคิดเห็นเฉลี่ยสูงสุดสองข้อเท่ากันคือ ชื่อตำรา ชื่อผู้แต่ง และ ข้อมูลที่สำคัญบนหน้าปกในจัดวางในตำแหน่งที่มองเห็นง่าย ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของนักศึกษา ส่วนอีกข้อคือ การจัดวางข้อความต่าง ๆ บนหน้าปกในมีจุดเด่นมากน้อยตามลำดับความสำคัญ ๆ สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดของอาจารย์คือ การจัดวางองค์ประกอบหน้าปกในมีความสัมพันธ์และส่งเสริมให้น่าอ่านมากขึ้น และ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดของนักศึกษาคือ การจัดวางองค์ประกอบหน้าปกในสัมพันธ์กับเนื้อที่ว่าง

3.1.3 การออกแบบจัดวางหน้าคำนำ

ก. การออกแบบจัดวางหน้าคำนำคำรการออกแบบทั้งอาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นว่าอยู่ในเกณฑ์ทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดและต่ำสุดทั้งของอาจารย์และนักศึกษามีความเห็นสอดคล้องกัน สูงสุดคือการจัดวางรูปแบบหน้าคำนำส่งเสริมให้คำรอ่านขึ้นต่ำสุดคือขนาดและรูปแบบของคอลัมน์เหมาะสมกับหน้ากระดาษ

ข. การออกแบบจัดวางหน้าคำนำคำรารวดเส้น อาจารย์มีความคิดเห็นวอยู่ในเกณฑ์พอใช้ได้ทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การจัดวางสัมพันธ์กับเนื้อที่ว่างค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ การจัดวางรูปแบบหน้าคำนำส่งเสริมให้คำรอ่านขึ้น ส่วนนักศึกษามีค่าเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์ทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดสอดคล้องกับข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดของอาจารย์

ค. การออกแบบจัดวางหน้าคำนำคำรการระบายสีน้ำ ทั้งอาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นวอยู่ในเกณฑ์ทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดของอาจารย์และนักศึกษามีความเห็นสอดคล้องกันคือ การจัดวางรูปแบบหน้าคำนำส่งเสริมให้คำรอ่านขึ้น ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดของอาจารย์คือ การจัดวางข้อความสัมพันธ์กับเนื้อที่ว่างซึ่งแตกต่างจากข้อเฉลี่ยต่ำสุดของนักศึกษาคือ ขนาดและรูปแบบของคอลัมน์เหมาะสมกับหน้ากระดาษ

ง. การออกแบบจัดวางหน้าคำนำคำรศิลปะเฉลี่ย 3 เล่ม ทั้งอาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์ทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยทั้งสูงสุดและต่ำสุดสอดคล้องกัน สูงสุดคือ การจัดวางรูปแบบหน้าคำนำคำรศิลปะส่งเสริมให้คำรอ่านขึ้น ต่ำสุดคือรูปแบบของคอลัมน์เหมาะสมกับหน้ากระดาษ

3.1.4 การออกแบบจัดวางหน้าสารบัญ

ก. การออกแบบจัดวางหน้าสารบัญคำรการออกแบบทั้งอาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นวอยู่ในเกณฑ์ทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดของอาจารย์คือ การจัดวางข้อความหน้าสารบัญสัมพันธ์กับเนื้อที่ว่าง ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดของนักศึกษาคือ หัวข้อใหญ่และหัวข้อย่อยจัดวางไว้ในตำแหน่งที่ต่างกันตามลำดับความสำคัญ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดของอาจารย์คือ ลักษณะการจัดวางหน้าสารบัญดูเข้าใจง่าย และ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดของนักศึกษาคือ การจัดวางรูปแบบหน้าสารบัญส่งเสริมให้คำรอ่านขึ้น

ข. การออกแบบจัดวางหน้าสารบัญคำรารวดเส้น อาจารย์มีความคิดเห็นวอยู่ในเกณฑ์ 2 ข้อ เกณฑ์พอใช้ได้ 2 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ลักษณะการ

จัดวางหน้าสารบัญดูเข้าใจง่าย คำสุดท้ายคือการจัดวางข้อความสัมพันธ์กับเนื้อที่ว่าง ส่วนนักศึกษามีค่าเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์ทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ หัวข้อใหญ่และหัวข้อย่อยจัดวางไว้ในตำแหน่งที่ต่างกันตามลำดับความสำคัญ คำสุดท้ายคือ การจัดวางรูปแบบหน้าสารบัญส่งเสริมให้ตำร่าน่าอ่านขึ้น

ค. การออกแบบจัดวางหน้าสารบัญตำราการระบายสีน้ำ ทั้งอาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์ทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดของอาจารย์คือ หัวข้อใหญ่และหัวข้อย่อย จัดวางไว้ในตำแหน่งที่ต่างกันตามลำดับความสำคัญ ส่วนอีกหนึ่งข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดสอดคล้องกันคือ ลักษณะการจัดวางดูเข้าใจง่าย และ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดทั้งอาจารย์และนักศึกษาคือ การจัดวางข้อความหน้าสารบัญสัมพันธ์กับเนื้อที่ว่าง

ง. การออกแบบจัดวางหน้าสารบัญตำราศิลปะเฉลี่ย 3 เล่ม ทั้งอาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นว่าอยู่ในเกณฑ์ทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดและต่ำสุดมีความเห็นสอดคล้องกัน สูงสุดคือหัวข้อใหญ่และหัวข้อย่อยจัดวางไว้ในตำแหน่งที่ต่างกันตามลำดับความสำคัญ คำสุดท้ายคือ การจัดวางข้อความหน้าสารบัญสัมพันธ์กับเนื้อที่ว่าง

3.1.5 การออกแบบจัดวางเนื้อหาทั่วไป

ก. การออกแบบจัดวางเนื้อหาทั่วไปตำราการออกแบบ ทั้งอาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นว่าอยู่ในเกณฑ์ทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดของอาจารย์สอดคล้องกับข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดของนักศึกษาคือ การจัดวางองค์ประกอบต่าง ๆ โดยทั่วไปมีความกลมกลืนเป็นหน่วยเดียวกัน ไม่กระจาย ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดของอาจารย์คือรูปแบบการจัดวางคอลัมน์ทำให้อ่านง่าย ส่วนข้อที่ต่ำสุดของนักศึกษาคือ ขนาดและรูปแบบของคอลัมน์เหมาะสมกับหน้ากระดาษ

ข. การออกแบบจัดวางเนื้อหาทั่วไปตำราวาดเส้น อาจารย์มีความคิดเห็นอยู่ในเกณฑ์ 7 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ลักษณะการจัดวางหัวข้อใหญ่และหัวข้อย่อยเป็นเอกลักษณ์แบบเดียวกันตลอดทั้งเล่ม และอีกข้อคือ รูปแบบการจัดวางมีเอกลักษณ์คล้ายกันตลอดทั้งเล่ม ความคิดเห็นอยู่ในเกณฑ์พอใช้ได้ 6 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ การจัดองค์ประกอบทั่วไปสัมพันธ์กับหน้ากระดาษทำให้อ่าน ส่วนนักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในเกณฑ์ทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ หัวข้อใหญ่และหัวข้อย่อยจัดวางในตำแหน่งที่เด่นชัดตามลำดับความสำคัญ และอีกข้อคือ การจัดวางตำแหน่งของภาพประกอบมีความสัมพันธ์กับเนื้อหาในแต่ละ

ตอนอย่างต่อเนือง ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ตำแหน่งหัวเรื่องช่วยให้การจัดวางน่าติดตามอ่าน

ค. การออกแบบจัดวางเนื้อหาทั่วไปตำราการระบายสีน้ำ ทั้งอาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นว่าอยู่ในเกณฑ์ทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดของอาจารย์คือหัว-ข้อใหญ่และหัวข้อย่อยจัดวางในตำแหน่งที่เด่นชัดตามลำดับความสำคัญ ค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ การจัดวางองค์ประกอบต่าง ๆ มีความสมดุลเมื่อมองรวมหน้าคู่ทั้งชาย-ขวา ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดของนักศึกษาคือ ลักษณะการจัดวางหัวข้อใหญ่และหัวข้อย่อยเป็นเอกลักษณ์แบบเดียวกันตลอดทั้งเล่ม ค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ขนาดและรูปแบบของคอลัมน์เหมาะสมกับหน้ากระดาษ

ง. การออกแบบจัดวางเนื้อหาทั่วไปตำราศิลปะเฉลี่ย 3 เล่ม ทั้งอาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นว่าอยู่ในเกณฑ์ทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดของอาจารย์คือ ลักษณะการจัดวางหัวข้อใหญ่และหัวข้อย่อยเป็นเอกลักษณ์แบบเดียวกันตลอดทั้งเล่ม อีกข้อคือ รูปแบบการจัดวางมีเอกลักษณ์คล้ายกันตลอดทั้งเล่ม ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ การจัดวางองค์ประกอบทั่วไปสัมพันธ์กับหน้ากระดาษ ทำให้น่าอ่าน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดของนักศึกษาคือ การจัดวางตำแหน่งของภาพประกอบมีความสัมพันธ์กับเนื้อหาในแต่ละตอนอย่างต่อเนือง และ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ขนาดและรูปแบบของคอลัมน์เหมาะสมกับหน้ากระดาษ

3.1.6 การออกแบบจัดวางหน้าบรรณานุกรม

ก. การออกแบบหน้าบรรณานุกรมตำราการออกแบบ อาจารย์มีความคิดเห็นว่าจะอยู่ในเกณฑ์ดี 1 ข้อคือ ขนาดและรูปแบบของคอลัมน์เหมาะสมกับหน้ากระดาษ เกณฑ์พอใช้ได้อีก 1 ข้อคือ รูปแบบจัดวางคอลัมน์ทำให้อ่านง่าย ส่วนนักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในเกณฑ์ดีทั้ง 2 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงมีความสอดคล้องกับค่าเฉลี่ยของอาจารย์

ข. การออกแบบจัดวางหน้าบรรณานุกรมตำราวาดเส้น อาจารย์มีความคิดเห็นว่าจะอยู่ในเกณฑ์พอใช้ได้ทั้ง 2 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงคือรูปแบบการจัดวางคอลัมน์ทำให้อ่านง่าย ค่าเฉลี่ยต่ำคือ ขนาดและรูปแบบของคอลัมน์เหมาะสมกับหน้ากระดาษ ซึ่งค่าเฉลี่ยสูงสุดและต่ำสุดนี้สอดคล้องกับค่าเฉลี่ยสูงสุดและต่ำสุดของนักศึกษาเพียงแต่ความคิดเห็นเฉลี่ยของนักศึกษายู่ในเกณฑ์ทั้ง 2 ข้อ

ค. การออกแบบจัดวางหน้าบรรณานุกรมตำราการระบายสีน้ำ ทั้งอาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในเกณฑ์ทั้ง 2 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงคือ รูปแบบการจัดวางคอลัมน์อ่านง่าย ค่าเฉลี่ยต่ำคือ ขนาดและรูปแบบของคอลัมน์เหมาะสมกับหน้ากระดาษ

ง. การออกแบบจัดวางหน้าบรรณานุกรมตำราศิลปะ เฉลี่ย 3

เล่ม อาจารย์มีความคิดเห็นว่ายู่ในเกณฑ์ดีคือ รูปแบบการจัดวางคอลัมน์อ่านง่าย ความคิดเห็นอยู่ในเกณฑ์พอใช้ได้คือ ขนาดและรูปแบบของคอลัมน์เหมาะสมกับหน้ากระดาษ ส่วนนักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในเกณฑ์ทั้ง 2 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงและต่ำสอดคล้องกับค่าเฉลี่ยสูงสุดต่ำสุดของอาจารย์

เมื่อวิเคราะห์ภาพรวมการออกแบบจัดวางส่วนต่าง ๆ ของตำราศิลปะปรากฏว่า อาจารย์และนักศึกษาส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อการออกแบบจัดวางตำราศิลปะทั้งรายเล่มและ เฉลี่ยทั้ง 3 เล่ม อยู่ในเกณฑ์ดี มีเพียงตำราวาดเส้นเล่มเดียวที่อาจารย์มีความคิดเห็นต่อการออกแบบจัดวางอยู่ในเกณฑ์พอใช้ได้เป็นส่วนใหญ่ นอกจากนี้ยังพบว่าตำราการระบายสีน้ำมีค่าเฉลี่ยทั้งของอาจารย์และนักศึกษามากกว่าค่าเฉลี่ยของตำราการออกแบบและ วาดเส้นตามลำดับ และ เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นก็พบว่า ส่วนใหญ่อาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นด้านการออกแบบจัดวางแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยด้านที่มีความคิดเห็นแตกต่างกันมีถึง 21 ด้านคือ

1. การออกแบบจัดวางปกตำราการออกแบบ
2. การออกแบบจัดวางปกตำราวาดเส้น
3. การออกแบบจัดวางปกตำราการระบายสีน้ำ
4. การออกแบบจัดวางปกตำราศิลปะ เฉลี่ยทั้ง 3 เล่ม
5. การออกแบบจัดวางหน้าปกในตำราการออกแบบ
6. การออกแบบจัดวางหน้าปกในตำราวาดเส้น
7. การออกแบบจัดวางหน้าปกในตำราการระบายสีน้ำ
8. การออกแบบจัดวางหน้าคำนำตำราการออกแบบ
9. การออกแบบจัดวางหน้าคำนำตำราวาดเส้น
10. การออกแบบจัดวางหน้าคำนำตำราการระบายสีน้ำ
11. การออกแบบจัดวางหน้าสารบัญตำราการออกแบบ
12. การออกแบบจัดวางหน้าสารบัญตำราวาดเส้น
13. การออกแบบจัดวางหน้าสารบัญตำราการระบายสีน้ำ
14. การออกแบบจัดวางหน้าสารบัญตำราศิลปะ เฉลี่ยทั้ง 3 เล่ม

15. การออกแบบจัดวางเนื้อหาทั่วไปตำราการออกแบบ
16. การออกแบบจัดวางเนื้อหาทั่วไปตำราวาดเส้น
17. การออกแบบจัดวางเนื้อหาทั่วไปตำราการระบายสีน้ำ
18. การออกแบบจัดวางเนื้อหาทั่วไปตำราศิลปะ เฉลี่ยทั้ง 3 เล่ม
19. การออกแบบจัดวางหน้าบรรณนุกรมตำราการออกแบบ
20. การออกแบบจัดวางหน้าบรรณนุกรมตำราวาดเส้น
21. การออกแบบจัดวางหน้าบรรณนุกรมตำราการระบายสีน้ำ

ทั้งนี้มีเพียง 3 ด้านเท่านั้นที่อาจารย์และนักศึกษามีความเห็นไม่แตกต่างกันคือ

กันคือ

1. การออกแบบจัดวางหน้าปกในตำราศิลปะ เฉลี่ยทั้ง 3 เล่ม
2. การออกแบบจัดวางหน้าคำนำตำราศิลปะ เฉลี่ยทั้ง 3 เล่ม
3. การออกแบบจัดวางหน้าบรรณนุกรมตำราศิลปะ เฉลี่ยทั้ง 3 เล่ม

3.2 ภาพประกอบตำราศิลปะ

3.2.1 ภาพประกอบปกตำรา

ก. ภาพประกอบปกตำราการออกแบบ อาจารย์มีความคิดเห็นว่ายู่ในเกณฑ์ดี เป็นส่วนใหญ่ส่วนนักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในเกณฑ์ดีทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดของอาจารย์หนึ่งข้อสอดคล้องกับความคิดเห็นกับข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดของนักศึกษาด้วย นั่นคือภาพประกอบปกให้ความสนใจในเนื้อหาตำรา และอีกข้อหนึ่งของอาจารย์ที่มีค่าเฉลี่ยสูงเท่ากันคือ ภาพประกอบปกมีจำนวนที่สัมพันธ์กับเนื้อหาและความจำเป็น ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดของอาจารย์คือ ภาพประกอบมีความสมบูรณ์ชัดเจน สามารถเข้าใจง่าย โดยไม่ต้องใช้คำอธิบาย ซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์พอใช้ได้ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดของนักศึกษาคือ สีช่วยให้ภาพประกอบปกเกิดความสมบูรณ์มากขึ้น

ข. ภาพประกอบปกตำราวาดเส้น อาจารย์ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่ายู่ในเกณฑ์ดี โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ภาพประกอบปกให้ความสนใจในเนื้อหาตำราความคิดเห็นอยู่ในเกณฑ์พอใช้ได้มีเพียง 2 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ภาพประกอบมีขนาดเหมาะสมกับรายละเอียดภายในภาพ ส่วนนักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในเกณฑ์ดีถึง 5 ข้อ โดยข้อที่

มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือข้อเดียวกันกับของอาจารย์ และความคิดเห็นอยู่ในเกณฑ์พอใช้ได้มีเพียงข้อเดียวคือ สีช่วยให้ภาพประกอบเกิดความสมบูรณ์มากขึ้น

ค. ภาพประกอบคำรายการระบายสีน้ำ อาจารย์มีความคิดเห็นว่ายู่ในเกณฑ์ดีมาก 1 ข้อคือ สีช่วยให้ภาพประกอบหน้าปกดูน่าสนใจขึ้น รองลงไปคือ สีช่วยให้ภาพประกอบเกิดความสมบูรณ์ ซึ่งเป็นความคิดเห็นอยู่ในเกณฑ์ดี ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ภาพประกอบมีขนาดเหมาะสมกับหน้ากระดาษ ไม่ใหญ่หรือเล็กเกินไป ส่วนมีความคิดเห็นอยู่ในเกณฑ์ทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ภาพประกอบให้ความเข้าใจในเนื้อหาตำรา ตำสุดคือภาพประกอบมีขนาดเหมาะสมกับรายละเอียดภายในภาพ

ง. ภาพประกอบปกคำราชาศัพท์เฉลี่ย 3 เล่ม ทั้งอาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์ดีทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดทั้งของอาจารย์และนักศึกษามีความสอดคล้องกันคือ ภาพประกอบให้ความเข้าใจในเนื้อหาตำรา รองลงมาคือ สีช่วยเสริมให้ภาพประกอบหน้าปกดูน่าสนใจขึ้น

3.2.2 ภาพประกอบเนื้อหาทั่วไป

ก. ภาพประกอบเนื้อหาทั่วไปคำรายการออกแบบทั้งอาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นเฉลี่ยส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์ดี มีเพียงบางข้อเท่านั้นที่มีความคิดเห็นอยู่ในเกณฑ์พอใช้ได้ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดของอาจารย์คือ ภาพประกอบส่วนใหญ่มีขนาดเหมาะสมกับรายละเอียดภายในภาพ ค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ สีช่วยให้ภาพประกอบเกิดความสมบูรณ์มากขึ้น ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดของนักศึกษาคือ ภาพประกอบสื่อความหมายและความเข้าใจในเนื้อหาได้ดี ค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ มีการใช้สีในภาพตามความจำเป็นของลักษณะ เนื้อหา

ข. ภาพประกอบเนื้อหาทั่วไปคำราวาดเส้น อาจารย์มีความคิดเห็นเฉลี่ยส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์พอใช้ได้มีเพียงบางข้อที่มีความคิดเห็นอยู่ในเกณฑ์ดี โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ภาพประกอบมีจำนวนที่สัมพันธ์กับเนื้อหาและความจำเป็น ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ภาพประกอบโดยทั่วไปมีขนาดเหมาะสมกับหน้ากระดาษไม่ใหญ่หรือเล็กเกินไป ส่วนนักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในเกณฑ์ดีทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อเดียวกันกับค่าเฉลี่ยสูงสุดของอาจารย์ ส่วนต่ำสุดคือ มีการใช้สีตามความจำเป็นของลักษณะ เนื้อหา

ค. ภาพประกอบเนื้อหาทั่วไปคำรายการระบายสีน้ำ อาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์ดีมีเพียงข้อเดียวเท่านั้นที่อาจารย์มีความคิดเห็นอยู่

ในเกณฑ์พอใช้ได้ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดของอาจารย์คือ ภาพประกอบมีความสมบูรณ์ชัดเจน สามารถเข้าใจง่ายโดยไม่ต้องใช้คำอธิบายคำสุดท้ายคือ มีการใช้สีในภาพตามความจำเป็นของลักษณะเนื้อหา ซึ่งตรงกับข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดของนักศึกษา ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดของนักศึกษาคือ ภาพประกอบโดยทั่วไปมีขนาดเหมาะสมกับหน้ากระดาษไม่ใหญ่หรือเล็กเกินไป

ง. ภาพประกอบเนื้อหาทั่วไปตำราศิลปะเฉลี่ย 3 เล่ม อาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นส่วนใหญ่ว่าอยู่ในเกณฑ์ดี มีเพียงบางข้อเท่านั้นที่อาจารย์มีความคิดเห็นอยู่ในเกณฑ์พอใช้ได้ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดและต่ำสุดของอาจารย์และนักศึกษามีความสอดคล้องกัน ซึ่งสูงสุดคือ ภาพประกอบมีจำนวนที่สัมพันธ์กับเนื้อหาและความจำเป็น ต่ำสุดคือมีการใช้สีในภาพตามความจำเป็นของลักษณะเนื้อหา

เมื่อวิเคราะห์ภาพรวมภาพประกอบจากปกและในเนื้อหาทั่วไป ตำราศิลปะปรากฏว่า ส่วนใหญ่อาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นต่อภาพประกอบตำราศิลปะทั้งรายเล่มและเฉลี่ยทั้ง 3 เล่ม อยู่ในเกณฑ์ดี มีเพียงภาพประกอบเนื้อหาทั่วไปตำราวาดเส้นที่อาจารย์มีความคิดเห็นอยู่ในเกณฑ์พอใช้ได้ นอกจากนี้ยังพบว่าตำราการระบายสีน้ำมีค่าเฉลี่ยทั้งของอาจารย์และนักศึกษาสูงกว่าค่าเฉลี่ยของตำราการออกแบบและ วาดเส้นตามลำดับ และ เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นก็พบว่า อาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 4 ด้าน ความคิดเห็นไม่แตกต่างกันจำนวน 4 ด้าน

ด้านที่แตกต่างกันมีดังนี้

1. ภาพประกอบปกตำราการระบายสีน้ำ
2. ภาพประกอบปกตำราศิลปะเฉลี่ยทั้ง 3 เล่ม
3. ภาพประกอบเนื้อหาทั่วไปตำราวาดเส้น
4. ภาพประกอบเนื้อหาทั่วไปตำราการระบายสีน้ำ

ด้านที่ไม่แตกต่างกันมีดังนี้

1. ภาพประกอบปกตำราการออกแบบ
2. ภาพประกอบปกตำราวาดเส้น
3. ภาพประกอบเนื้อหาทั่วไปตำราการออกแบบ
4. ภาพประกอบเนื้อหาทั่วไปตำราศิลปะเฉลี่ย 3 เล่ม

3.3 ตัวอักษรตัวราศีละ

3.3.1 ตัวอักษรปกตำรา

ก. ตัวอักษรปกตำราการออกแบบ ทั้งอาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นว่าอยู่ในเกณฑ์ทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดของอาจารย์และนักศึกษาคือ ข้อที่ 1 ซึ่งข้อนี้คือ รูปแบบตัวอักษรหน้าปกมีความสัมพันธ์กับเนื้อหาของตำรา ส่วนอีกสองข้อที่เป็นข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดของนักศึกษาคือ รูปแบบตัวอักษรหน้าปกอ่านง่าย และสีที่ใช้สำหรับตัวอักษรบนปกมีจำนวนไม่มากเกินไปจนความจำเป็น ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดของอาจารย์คือ ขนาดตัวอักษรแตกต่างกันตามความสำคัญของข้อความ ส่วนต่ำสุดของนักศึกษาคือ ตัวอักษรมีขนาดที่สัมพันธ์กับหน้ากระดาษ

ข. ตัวอักษรปกตำราวาดเส้น อาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นว่าอยู่ในเกณฑ์ดีเป็นส่วนใหญ่ มีเพียงบางข้อเท่านั้นที่อาจารย์มีความคิดเห็นอยู่ในเกณฑ์พอใช้ได้ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดของอาจารย์คือ มีการใช้สีที่มีความเข้มแตกต่างกันตามความสำคัญของข้อความ ต่ำสุดคือ รูปแบบของตัวอักษรหน้าปกอ่านง่าย ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดของนักศึกษาคือ สีที่ใช้สำหรับตัวอักษรบนปกมีจำนวนไม่มากเกินไปจนความจำเป็น ต่ำสุดคือ ตัวอักษรมีขนาดที่สัมพันธ์กับหน้ากระดาษ

ค. ตัวอักษรปกตำราการระบายสีน้ำ อาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นว่าอยู่ในเกณฑ์ทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดของอาจารย์ และนักศึกษามีความสอดคล้องกันคือ รูปแบบตัวอักษรหน้าปกอ่านง่าย ต่ำสุดของอาจารย์คือ มีการใช้สีที่มีความเข้มแตกต่างกันตามลักษณะ รูปแบบของตัวอักษรได้อย่างเหมาะสม ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดของนักศึกษาคือ ขนาดตัวอักษรแตกต่างกันตามความสำคัญของข้อความ

ง. ตัวอักษรปกตำราศิลปะเฉลี่ย 3 เล่ม ทั้งอาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นว่าอยู่ในเกณฑ์ทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดของอาจารย์คือ รูปแบบตัวอักษรหน้าปกมีความสัมพันธ์กับเนื้อหาของตำรา ต่ำสุดคือ ขนาดตัวอักษรแตกต่างกันตามความสำคัญของข้อความ ส่วนค่าเฉลี่ยสูงสุดของนักศึกษาคือ สีที่ใช้สำหรับตัวอักษรบนปกมีจำนวนไม่มากเกินไปจนความจำเป็น ต่ำสุดคือตัวอักษรมีขนาดสัมพันธ์กับหน้ากระดาษ

3.3.2 ตัวอักษรหน้าปกใน

ก. ตัวอักษรหน้าปกในตำราการออกแบบ อาจารย์มีความคิดเห็นเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์บ้างข้อ และความคิดเห็นอยู่ในเกณฑ์พอใช้ได้บ้างข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูง-

สุดคือตัวอักษรไม่มีหลายรูปแบบเกินความจำเป็น ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ขนาดตัวอักษรหน้าปกใน
อ่านง่าย ไม่ใหญ่หรือเล็กเกินไป ส่วนนักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในเกณฑ์ทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ย
สูงสุดคือ ตัวอักษรที่ใช้ช่วยให้คำรามีคุณค่าน่าใช้มากขึ้น ต่ำสุดคือข้อเดียวกันกับข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำ
ต่ำสุดของอาจารย์

ข. ตัวอักษรหน้าปกในตำราวาดเส้น อาจารย์และนักศึกษามี
ความคิดเห็นว่าอยู่ในเกณฑ์ดีเป็นส่วนใหญ่ มีเพียงข้อเดียวเท่านั้นที่อาจารย์มีความคิดเห็นอยู่ในเกณฑ์
พอใช้ได้ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดของอาจารย์ตรงกับข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดของนักศึกษาคือรูปแบบ
ตัวอักษรหน้าปกในอ่านง่าย และอีกหนึ่งข้อของอาจารย์คือ ขนาดตัวอักษรหน้าปกในอ่านง่าย ไม่
เล็กหรือใหญ่เกินไป ในขณะที่ข้อนี้เป็นข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดของนักศึกษา ส่วนค่าเฉลี่ยต่ำสุดของ
อาจารย์คือ ตัวอักษรไม่มีหลายรูปแบบเกินความจำเป็น

ค. ตัวอักษรหน้าปกในตำราการระบายสีน้ำ ทั้งอาจารย์และ
นักศึกษามีความคิดเห็นว่าอยู่ในเกณฑ์ดีทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดของอาจารย์คือ ขนาดตัวอักษร
หน้าปกในแตกต่างกันตามความสำคัญของข้อความ ๆ ส่วนสูงสุดของนักศึกษาคือ รูปแบบตัวอักษร
หน้าปกในอ่านง่าย

ง. ตัวอักษรหน้าปกในตำราศิลปะเฉลี่ย 3 เล่ม อาจารย์และ
นักศึกษามีความคิดเห็นว่าอยู่ในเกณฑ์ดีทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดของอาจารย์ ขนาดตัวอักษร
แตกต่างกันตามความสำคัญของข้อความ ต่ำสุดคือ ขนาดตัวอักษรหน้าปกในสัมพันธ์กับความยาว
ของข้อความ ส่วนค่าเฉลี่ยสูงสุดของนักศึกษาคือ ขนาดตัวอักษรหน้าปกในสัมพันธ์กับความยาวของ
ข้อความและต่ำสุดคือ ขนาดตัวอักษรหน้าปกในอ่านง่ายไม่เล็กหรือใหญ่เกินไป

3.3.3 ตัวอักษรหน้าค่านำ

ก. ตัวอักษรหน้าค่านำตำราการออกแบบ อาจารย์และนักศึกษา
มีความคิดเห็นว่าอยู่ในเกณฑ์ดีเป็นส่วนใหญ่ มีเพียงข้อเดียวเท่านั้นที่อาจารย์มีความคิดเห็นอยู่ในเกณฑ์
พอใช้ได้ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดของอาจารย์คือ ตัวอักษรไม่มีหลายรูปแบบเกินความจำเป็นต่ำ-
สุดคือ ขนาดตัวอักษรหน้าค่านำอ่านง่ายไม่ใหญ่หรือเล็กเกินไป ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดของ
นักศึกษาคือ รูปแบบตัวอักษรหน้าค่านำอ่านง่าย ต่ำสุดคือขนาดตัวอักษรหน้าค่านำสัมพันธ์กับความ
ยาวของข้อความ

ข. ตัวอักษรหน้าคำนำคำราราวดเส้น อาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นว่าอยู่ในเกณฑ์ทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดทั้งของอาจารย์และนักศึกษามีความสอดคล้องกัน คือรูปแบบตัวอักษรหน้าคำนำอ่านง่าย ส่วนต่ำสุดของอาจารย์คือ ตัวอักษรไม่มีหลายรูปแบบเกินความจำเป็น และต่ำสุดของนักศึกษาคือ ขนาดตัวอักษรหน้าคำนำอ่านง่าย ไม่ใหญ่หรือเล็กเกินไป

ค. ตัวอักษรหน้าคำนำคำราราการระบายสีน้ำ อาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นว่าอยู่ในเกณฑ์ทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดของอาจารย์มี 2 ข้อคือ ขนาดตัวอักษรหน้าคำนำแตกต่างกันตามความสำคัญของข้อความ และอีกข้อคือขนาดตัวอักษรหน้าคำนำอ่านง่ายไม่ใหญ่หรือเล็กเกินไป ในขณะที่ข้อนี้เป็นข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดของนักศึกษา ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดของนักศึกษาคือ รูปแบบตัวอักษรหน้าคำนำอ่านง่าย

ง. ตัวอักษรหน้าคำนำคำราราศิลปะ เฉลี่ยทั้ง 3 เล่ม ความคิดเห็นว่าอยู่ในเกณฑ์เป็นส่วนใหญ่ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดของอาจารย์คือ ขนาดตัวอักษรหน้าคำนำอ่านง่าย ไม่ใหญ่หรือเล็กเกินไป ซึ่งตรงกับข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดของนักศึกษา ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดของนักศึกษาคือรูปแบบตัวอักษรหน้าคำนำอย่างง่าย

3.3.4 ตัวอักษรหน้าสารบัญ

ก. ตัวอักษรหน้าสารบัญคำราราการออกแบบ อาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นว่าอยู่ในเกณฑ์เป็นส่วนใหญ่มิเพียงบางข้อ เท่านั้นที่อาจารย์มีความคิดเห็นว่าอยู่ในเกณฑ์พอใช้ได้ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดของอาจารย์คือ ตัวอักษรไม่มีหลายรูปแบบเกินความจำเป็น ค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ขนาดตัวอักษรอ่านง่ายไม่ใหญ่หรือเล็กเกินไป และช่องว่างระหว่างตัวอักษรไม่ห่างหรือแน่นเกินไป ทำให้อ่านง่าย ส่วนค่าเฉลี่ยสูงสุดของนักศึกษาคือ รูปแบบตัวอักษรหน้าสารบัญอ่านง่าย ต่ำสุดคือ ขนาดตัวอักษรหน้าสารบัญอ่านง่ายไม่ใหญ่หรือเล็กเกินไป

ข. ตัวอักษรหน้าสารบัญคำราราวดเส้น ทั้งอาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นว่าอยู่ในเกณฑ์ทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดของอาจารย์สอดคล้องกับข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดของนักศึกษาคือ รูปแบบตัวอักษรหน้าสารบัญอ่านง่าย และค่าเฉลี่ยสูงสุดของอาจารย์อีกข้อหนึ่งคือ ขนาดตัวอักษรอ่านง่าย ไม่ใหญ่หรือเล็กเกินไป ซึ่งข้อนี้เป็นข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดของนักศึกษา ส่วนค่าเฉลี่ยต่ำสุดของอาจารย์คือ ขนาดตัวอักษรสัมพันธ์กับความยาวของข้อความ

ค. ตัวอักษรหน้าสารบัญคำราราการระบายสีน้ำ อาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นว่าอยู่ในเกณฑ์ทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดของอาจารย์คือ รูปแบบหรือขนาด

ของตัวอักษรหน้าสารบัญแตกต่างกันตามความสำคัญของข้อความ ส่วนค่าเฉลี่ยสูงสุดของนักศึกษา คือ รูปแบบตัวอักษรหน้าสารบัญอ่านง่าย

ง. ตัวอักษรหน้าสารบัญตำราศิลปะเฉลี่ย 3 เล่ม อาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นว่าอยู่ในเกณฑ์ทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดของอาจารย์คือ รูปแบบหรือขนาดของตัวอักษรหน้าสารบัญแตกต่างกันตามความสำคัญของข้อความต่ำสุดคือ ขนาดตัวอักษรสัมพันธ์กับความยาวของข้อความส่วนค่าเฉลี่ยสูงสุดของนักศึกษาคือ รูปแบบตัวอักษรหน้าสารบัญอ่านง่าย ต่ำสุดคือ ขนาดตัวอักษรหน้าสารบัญอ่านง่ายไม่ใหญ่หรือเล็กเกินไป

3.3.5 ตัวอักษรในเนื้อหาทั่วไป

ก. ตัวอักษรเนื้อหาทั่วไปตำราการออกแบบ อาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นว่าอยู่ในเกณฑ์เป็นส่วนใหญ่ บางข้อเท่านั้นที่อาจารย์มีความคิดเห็นอยู่ในเกณฑ์พอใช้ได้ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดของอาจารย์คือ ใช้รูปแบบตัวอักษรที่กลมกลืนกันตลอดทั้งเล่ม รองลงมาคือมีการเน้นข้อความที่สำคัญด้วยตัวอักษรแบบอื่น และค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือขนาดตัวอักษรอ่านง่ายไม่ใหญ่หรือเล็กเกินไป ส่วนค่าเฉลี่ยสูงสุดของนักศึกษาคือ รูปแบบตัวอักษรอ่านง่าย รองลงมาคือ ตัวอักษรไม่มีหลายรูปแบบเกินความจำเป็น และตัวอักษรที่ใช้ช่วยให้ตำรามีคุณค่าน่าใช้ และค่าเฉลี่ยต่ำสุดของนักศึกษาสอดคล้องกับข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดของอาจารย์

ข. ตัวอักษรเนื้อหาทั่วไป ตำราวาดเส้น อาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นว่าอยู่ในเกณฑ์ทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดของอาจารย์สอดคล้องกับค่าเฉลี่ยสูงสุดของนักศึกษาคือ รูปแบบตัวอักษรไม่มีหลายรูปแบบเกินความจำเป็น ต่ำสุดของอาจารย์คือ รูปแบบหรือขนาดของตัวอักษรในส่วนเนื้อหาทั่วไปแตกต่างจากตัวอักษรหัวเรื่อง ส่วนต่ำสุดของนักศึกษาคือขนาดตัวอักษรอ่านง่ายไม่ใหญ่หรือเล็กเกินไป

ค. ตัวอักษรเนื้อหาทั่วไปตำราการระบายสีน้ำ อาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นว่าอยู่ในเกณฑ์เป็นส่วนใหญ่ มีเพียงบางข้อเท่านั้นที่อาจารย์เห็นอยู่ในเกณฑ์ดีมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดของอาจารย์คือ ใช้รูปแบบตัวอักษรกลมกลืนกันตลอดทั้งเล่ม และมีการเน้นข้อความที่สำคัญด้วยตัวอักษรแบบอื่น ต่ำสุดคือขนาดตัวอักษรสัมพันธ์กับความยาวของข้อความ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดของนักศึกษาคือ ตัวอักษรไม่มีหลายรูปแบบเกินความจำเป็น ต่ำสุดคือข้อเดียวกันกับข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดของอาจารย์

ง. ตัวอักษรเนื้อหาทั่วไปตำราศิลปะเฉลี่ย 3 เล่ม ทั้งอาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในเกณฑ์ทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดของอาจารย์คือ ใช้รูปแบบตัวอักษรที่กลมกลืนกันตลอดทั้งเล่ม รองลงมาคือมีการเน้นข้อความที่สำคัญด้วยตัวอักษรแบบอื่น และ

ต่ำสุดคือ ช่องว่างระหว่างตัวอักษรไม่ห่างหรือแน่นเกินไปทำให้อ่านง่าย ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดของนักศึกษาคือ ตัวอักษรไม่มีหลายรูปแบบเกินความจำเป็น รองลงมาคือ ช่องว่างระหว่างตัวอักษรไม่ห่างหรือแน่นเกินไป ทำให้อ่านง่าย และตัวอักษรที่ใช้ช่วยให้คำรามีคุณค่าน่าใช้มากขึ้น และค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ขนาดตัวอักษรอ่านง่าย ไม่ใหญ่หรือเล็กเกินไป

3.3.6 ตัวอักษรหน้าบรรณานุกรม

ก. ตัวอักษรหน้าบรรณานุกรมตำราการออกแบบ อาจารย์มีความคิดเห็นว่ายู่ในเกณฑ์ดีและ เกณฑ์พอใช้ได้เป็นบางข้อ ส่วนนักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในเกณฑ์ทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดและต่ำสุดของอาจารย์และนักศึกษามีความสอดคล้องกันสูงสุดคือตัวอักษรไม่มีหลายรูปแบบเกินความจำเป็น ต่ำสุดคือขนาดตัวอักษรอ่านง่ายไม่เล็กหรือใหญ่เกินไป

ข. ตัวอักษรหน้าบรรณานุกรมตำราวาดเส้น อาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นว่ายู่ในเกณฑ์ทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดของอาจารย์และนักศึกษามีความเห็นสอดคล้องกันหนึ่งข้อคือ รูปแบบตัวอักษรหน้าบรรณานุกรมอ่านง่ายและอีกข้อหนึ่งของอาจารย์คือ ขนาดตัวอักษรอ่านง่าย ไม่ใหญ่หรือเล็กเกินไป ส่วนค่าเฉลี่ยต่ำสุดของอาจารย์คือ ตัวอักษรไม่มีหลายรูปแบบเกินความจำเป็น และต่ำสุดของนักศึกษาคือ รูปแบบหรือขนาดของตัวอักษรแตกต่างกันตามความจำเป็น

ค. ตัวอักษรหน้าบรรณานุกรมตำราการระบายสีน้ำ อาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นว่ายู่ในเกณฑ์ทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดของอาจารย์คือ รูปแบบหรือขนาดของตัวอักษรหน้าบรรณานุกรมแตกต่างกันตามความจำเป็น ส่วนค่าเฉลี่ยสูงสุดของนักศึกษาคือ รูปแบบตัวอักษรหน้าบรรณานุกรมอ่านง่าย

ง. ตัวอักษรหน้าบรรณานุกรมตำราศิลปะเฉลี่ย 3 เล่ม อาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นว่ายู่ในเกณฑ์ทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดของอาจารย์คือรูปแบบหรือขนาดของตัวอักษรหน้าบรรณานุกรมแตกต่างกันตามความจำเป็น ส่วนค่าเฉลี่ยสูงสุดของนักศึกษาคือ รูปแบบตัวอักษรอ่านง่ายและไม่มีหลายรูปแบบเกินความจำเป็น ค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ขนาดตัวอักษรอ่านง่าย ไม่เล็กหรือใหญ่เกินไป

เมื่อวิเคราะห์ภาพรวมตัวอักษรในส่วนต่าง ๆ ของตำราศิลปะปรากฏว่า อาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นต่อตัวอักษรตำราศิลปะทั้งรายเล่มและเฉลี่ยทั้ง 3 เล่ม อยู่ในเกณฑ์ทั้งหมด และยังพบว่าตำราการระบายสีน้ำมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นทั้งของอาจารย์และนักศึกษา

สูงกว่าตำราการออกแบบและ วาดเส้นและ เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นก็พบว่า ส่วนใหญ่อาจารย์ และนักศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับตัวอักษรแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดย

ด้านที่มีความคิดเห็นแตกต่างกันมี 14 ด้านคือ

1. ตัวอักษรปกตำราการระบายสีน้ำ
2. ตัวอักษรปกตำราศิลปะ เฉลี่ยทั้ง 3 เล่ม
3. ตัวอักษรหน้าปกในตำราการระบายสีน้ำ
4. ตัวอักษรหน้าปกในตำราศิลปะ เฉลี่ยทั้ง 3 เล่ม
5. ตัวอักษรหน้าค่านำตำราวาดเส้น
6. ตัวอักษรหน้าค่านำการระบายสีน้ำ
7. ตัวอักษรหน้าค่านำตำราศิลปะ เฉลี่ยทั้ง 3 เล่ม
8. ตัวอักษรหน้าสารบัญตำราการระบายสีน้ำ
9. ตัวอักษรหน้าสารบัญตำราศิลปะ เฉลี่ยทั้ง 3 เล่ม
10. ตัวอักษรในเนื้อหาทั่วไปตำราวาดเส้น
11. ตัวอักษรในเนื้อหาทั่วไปตำราการระบายสีน้ำ
12. ตัวอักษรในเนื้อหาทั่วไปตำราศิลปะ เฉลี่ยทั้ง 3 เล่ม
13. ตัวอักษรหน้าบรรณานุกรมตำราการออกแบบ
14. ตัวอักษรหน้าบรรณานุกรมตำราการระบายสีน้ำ

ด้านที่ความคิดเห็นไม่แตกต่างกันมีจำนวน 10 ด้านคือ

1. ตัวอักษรปกตำราการออกแบบ
2. ตัวอักษรปกตำราวาดเส้น
3. ตัวอักษรหน้าปกในตำราการออกแบบ
4. ตัวอักษรหน้าปกในตำราวาดเส้น
5. ตัวอักษรหน้าปกในตำราการออกแบบ
6. ตัวอักษรหน้าสารบัญตำราการออกแบบ
7. ตัวอักษรหน้าสารบัญตำราวาดเส้น
8. ตัวอักษรในเนื้อหาทั่วไปตำราการออกแบบ
9. ตัวอักษรหน้าบรรณานุกรมตำราวาดเส้น

10. ตัวอักษรหน้าบรรณานุกรมตำราศิลปะ เฉลี่ยทั้ง 3 เล่ม

4. ความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับงานออกแบบกราฟิก ในตำราศิลปะทั้ง 3 เล่มจากแบบสอบถามปลายเปิด

4.1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับงานออกแบบกราฟิกในตำราการออกแบบ

อาจารย์และนักศึกษาส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่ ตำราการออกแบบมีการจัดวางใกล้เคียงหลักวิชา แต่ทั้งที่ว่างและชิดขอบกลางมากเกินไป การจัดวางภาพไม่ค่อยตรงเนื้อหา ปกไม่ค่อยเด่นแต่ก็ไม่สูญเสียความน่าสนใจ ภาพประกอบเข้าใจยาก รูปแบบตัวอักษรดีแต่เล็กเกินไป หัวข้อสำคัญไม่เด่นภาพประกอบข่มหมด รวมทั้งขนาดและรูปแบบตัวอักษรที่อธิบายภาพกับตัวอักษรสำหรับเนื้อหาใกล้เคียงกันมากเกินไป

4.2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับงานออกแบบกราฟิกในตำราวาดเสั

อาจารย์และนักศึกษาส่วนใหญ่เห็นว่า การออกแบบจัดวางยังไม่น่าสนใจ การจัดคอลัมน์ไม่แน่นอนทำให้เสียความเป็นเอกภาพ ปกเมื่อดูรวม ๆ ใช้ได้แต่มีตัวอักษรหลายรูปแบบเกินไป ภาพประกอบมีมากแต่ด้อยลงไปเพราะการออกแบบจัดวางไม่ดีพอ รวมทั้งภาพมีขนาดเล็กบ้างใหญ่บ้างไม่เหมาะสมกับหน้ากระดาษ รูปแบบตัวอักษรภายในไม่น่าสนใจ ใช้คละเคล้ากันทั้งอธิบายภาพและเนื้อหาทั่วไป

4.3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับงานออกแบบกราฟิกในตำราการระบายสีน้ำ

อาจารย์และนักศึกษาส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่ การจัดวางโดยทั่วไปดีน่าติดตามอ่านแต่ชิดขอบในมากเกินไป ทั้งยังมีที่ว่างมาก การจัดวางปกดูธรรมดาไปบ้าง ภาพประกอบเหมาะสมกับเนื้อหาและสื่อความเข้าใจได้ดี ถ้าเพิ่มภาพสีมากขึ้นจะดีกว่าขนาดและรูปแบบตัวอักษรเหมาะสมดีแล้ว การจัดวางตัวอักษรของเนื้อหาและตัวอักษรอธิบายภาพแยกกันเด่นชัดเป็นเอกลักษณ์ตลอดทั้งเล่ม

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการเปรียบเทียบผลการวิเคราะห์งานออกแบบกราฟิกในตำราศิลปะ ระหว่างอาจารย์และนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ สหวิทยาลัยอีสานใต้ สามารถพิจารณาถึงรายละเอียดในด้านต่าง ๆ ได้ดังนี้

1. ด้านความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับงานออกแบบกราฟิกในตำราศิลปะ อาจารย์และ นักศึกษาให้ความสนใจและ เห็นความสำคัญของงานกราฟิกในตำราศิลปะอยู่ในเกณฑ์มาก โดยเฉพาะการออกแบบปกควรเน้น เรื่องของภาพประกอบและสีสัน ความสวยงามให้มาก เพราะช่วย ดึงดูดความสนใจ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชัยรัตน์ ชลวิณี (2525 : 207) ที่พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นส่วนใหญ่เห็นว่างานกราฟิกเป็นสิ่งจำเป็นมาก ปกควรมีลักษณะสวย-งาม ประณีต อีกทั้งยังสอดคล้องกับหลักการออกแบบปกตำราที่กล่าวไว้ในตำราประกอบการสอน ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชว่า การออกแบบปกตำราต้องเน้นให้เกิดความน่าสนใจให้ มากด้วยภาพประกอบและข้อมูลที่สำคัญต่าง ๆ (มสธ. 2529 : 594)

ส่วนในเนื้อหาทั่วไปอาจารย์และนักศึกษาเห็นว่า ตำราศิลปะโดยส่วนใหญ่ให้ ความสำคัญกับภาพประกอบมากเป็นอันดับแรกอยู่แล้ว แต่สิ่งที่อาจารย์และนักศึกษาเห็นว่ายังเป็น ปัญหาที่ทำให้การสื่อความเข้าใจในตำราศิลปะไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควรคือปัญหาภาพประกอบ และการจัดวาง ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากถึงแม้ตำราศิลปะจะให้ความสำคัญกับภาพประกอบอยู่ แล้วยก็ตาม แต่ภาพประกอบเหล่านั้นยังมีปัญหาในเรื่องความสอดคล้องกับเนื้อหา การสื่อความหมาย รายละเอียดของภาพ ตลอดจนขนาดและสีสันของภาพ ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของ อารี สุทธิ-พันธุ์ ที่กล่าวว่า (2523 : 4 - 5) ตำราศิลปะส่วนใหญ่ยังมีข้อบกพร่องอยู่หลายประการ มาตรฐานการผลิตยังต่ำ ขาดความประณีตในการออกแบบ ภาพประกอบไม่เหมาะสมกับเนื้อหา ก่อให้เกิดความไม่สะดวกและทำให้ผู้ใช้ตำราได้รับประโยชน์ไม่เต็มที่ และรัชนี แพรนิมิตร ก็ได้ วิจัยพบว่า (2523 : 59) หนังสือสำหรับเด็กวัย 11-14 ปี ที่พิมพ์ในประเทศไทยตั้งแต่ปี พ.ศ. 2520-2522 มีปัญหาหลายประการ เช่น ไม่มีภาพประกอบในลักษณะที่พึงพอใจ นอกจากนี้อาจารย์ และนักศึกษายังให้ความเห็นในแบบสอบถามปลายเปิดว่า ตำราศิลปะควรเพิ่มจำนวนภาพประกอบ โดยเฉพาะภาพสี เพราะช่วยกระตุ้นให้เกิดความอยากอ่านและเป็นแนวในการสร้างสรรค์งาน ศิลปะ ของนักศึกษาได้ด้วย

นอกจากนี้อาจารย์และนักศึกษายังเห็นว่างานกราฟิกในตำราศิลปะ ควรให้ความสำคัญต่อคุณค่าด้านการสื่อความหมาย เพราะนอกจากจะช่วยให้อ่านเกิดความเข้าใจง่ายขึ้น-แล้วยังกระตุ้นให้เกิดความอยากอ่านมากขึ้น ดังที่อาจารย์และนักศึกษาก็ให้ความเห็นในแบบสอบถามปลายเปิดว่า การออกแบบทางกราฟิกควรเน้นการสื่อความหมายให้ง่ายขึ้น ทั้งลักษณะความ-ต่อเนื่องในการจัดวาง ความสัมพันธ์ระหว่างภาพประกอบกับเนื้อหา การเลือกภาพประกอบแบบ-

และขนาดตัวอักษรที่เหมาะสมต่อการสื่อความเข้าใจ ตลอดจนลักษณะสีสันต่าง ๆ ซึ่งสอดคล้องกับ คำกล่าวของเวสเลย์ (Wesley 1950 : 237) ที่ว่า วิธีเสนอหนังสือต้องชวนให้ติดตามอ่าน ช้ชวนให้เกิดความเข้าใจง่าย ภาพประกอบเป็นประโยชน์ต่อผู้อ่านให้เข้าใจเนื้อหาสาระอย่างรวดเร็ว

2. ด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับการออกแบบจัดวางหน้าปกตำราศิลปะ โดยเฉลี่ย อาจารย์ และนักศึกษามีความคิดเห็นต่อการออกแบบจัดวางหน้าปกตำราศิลปะอยู่ในเกณฑ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งตำแหน่งของสีบนหน้าปกตำราการระบายสีน้ำและ วาดเส้นช่วยให้จุดสำคัญเด่นชัดขึ้น โดยไม่เสียความกลมกลืนขององค์ประกอบรวมทั้งลักษณะการจัดวางหน้าปกตำราศิลปะก็มีความสัมพันธ์กับ เนื้อที่ว่าง โดยเฉพาะตำราการออกแบบ ซึ่งตรงกับเกณฑ์การออกแบบจัดวางหน้าปกตำราที่ กัทร สติรกุล (2515 : 161) ได้กล่าวไว้ว่า องค์ประกอบต่าง ๆ บนหน้าปกต้องออกแบบให้มีความ โดดเด่นด้วยรูปแบบสีสันต่าง ๆ เพื่อให้ผู้อ่านสนใจ เกิดความอยากรู้อยากเห็น สามารถโน้มนำ สายตาผู้อ่านไปยังจุดที่ต้องการได้ นอกจากนี้ วรณี ศิริสุนทร (2529 : 208) ยังได้กล่าวว่า ภาพประกอบและข้อความในหน้าตำราควรออกแบบให้มีความสัมพันธ์กลมกลืนกัน สวยงาม อ่าน และเข้าใจง่าย แต่ผลการวิจัยของวันชัย ปัจจุบันนท์ (2522 : 55) พบว่าปกของตำรานิลิต ขอบแบบเรียบ ๆ เป็นส่วนใหญ่ไม่ต้องออกแบบให้ยุ่งยากมาก เพราะเห็นว่าไม่จำเป็น อีกทั้ง เสนอแนะว่าจะ เป็นการประหยัดอีกด้วย

3. ด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับการออกแบบจัดวางเนื้อหาทั่วไปของตำราศิลปะ โดยเฉลี่ยอาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในเกณฑ์ดีทั้งหมด โดยเฉพาะ ในข้อที่ว่าลักษณะ การจัดวางหัวข้อใหญ่และหัวข้อย่อยเป็นเอกลักษณ์แบบเดียวกันตลอดทั้งเล่ม การจัดวางตำแหน่ง ของภาพประกอบมีความสัมพันธ์กับเนื้อหาในแต่ละตอนอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งหัวข้อใหญ่และหัวข้อ ย่อยในหน้าสารบัญจัดวางไว้ในตำแหน่งที่ต่างกันตามลำดับความสำคัญ ซึ่งสอดคล้องกับเกณฑ์การ จัดวางหน้าตำราที่กล่าวไว้ในเอกสารประกอบการสอนการออกแบบสิ่งพิมพ์ของ มสธ.ว่า การจัด วางหน้าตำราที่ดีนั้นควรยึดถึงความละเอียดของรายละเอียดตามที่คาดว่าผู้อ่านจะเห็นว่าสิ่งใด สำคัญก็ย้ายสิ่งนั้นให้เด่นชัดขึ้น รวมทั้งการรักษาระเบียบและแบบการเรียงให้เป็นแบบเดียวกัน วาง รูปแบบหัวข้อสำคัญและหัวข้อย่อยให้ผู้อ่านเข้าใจง่าย (มสธ. 2529 : 594) อย่างไรก็ตามแม้ อาจารย์และนักศึกษามีค่าเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์เป็นส่วนใหญ่ แต่ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ขนาดและ รูปแบบของคอลัมน์เหมาะสมกับหน้ากระดาษ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าหน้าตำราศิลปะ โดยเฉลี่ยยังมีข้อ

บทพร่องในการจัดวางคอลัมน์ อาจเป็นเพราะว่าคอลัมน์กว้างไป มีการทิ้งพื้นที่ว่างไว้มากเกินไป โดยเฉพาะตำราการออกแบบและการระบายสีน้ำ หรืออาจเป็นเพราะตำราวาดเส้นมีการจัดวางคอลัมน์ที่ไม่แน่นอนกว้างบ้างแคบบ้าง ซึ่งเกี่ยวกับเรื่องนี้มีผู้กล่าวว่า การจัดวางข้อความต่าง ๆ ต้องเหมาะสมกับหน้ากระดาษ ต้องคำนึงถึงพื้นที่ว่าง (Space) ตลอดจนความน่าสนใจด้วย เพราะคนอ่านทุกวันนี้พิถีพิถันกับรูปแบบการจัดวางหน้าตำราไม่น้อยเลย เนื้อหาถูกใจแต่ถ้ารูปแบบขวางหูขวางตา ความหวังที่จะให้ตำราได้รับความสนใจก็น้อยลง ผิดกับสมัยก่อนที่เนื้อหาเป็นตัวนำ เพราะรูปแบบและเนื้อหาไม่ได้แตกต่างกันมากนัก คู่แข่งมีน้อย การจัดพิมพ์หน้ากระดาษหากเป็นคอลัมน์เดียวควรให้ริมทั้งสองด้านซ้าย-ขวาเท่ากัน ริมบนกว้างเพิ่มขึ้นจากด้านข้างเล็กน้อยและ ริมล่างจะกว้างมากกว่าริมบน ส่วนตำราคอลัมน์คู่ควรทิ้งช่องว่างส่วนกลางหน้ากระดาษระหว่างคอลัมน์ให้แคบที่สุด ริมหน้ากระดาษซ้ายและขวาจะแคบกว่าการจัดหน้าเดี่ยวริมบนและ ริมล่างจัดตามทีสวยงาม (ปราโมทย์ แสงพลสิทธิ์ 2529 : 57) ตลอดทั้งอาจารย์และนักศึกษาก็ได้ให้ความเห็นว่า การจัดวางเป็นองค์ประกอบที่สำคัญอย่างหนึ่งในตำราศิลปะ รองจากภาพประกอบ

4. ด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับภาพประกอบบทตำราศิลปะ โดยเฉลี่ย อาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในเกณฑ์ โดยเฉพาะภาพประกอบบทให้ความเข้าใจในเนื้อหาตำราได้ดี รวมทั้งช่วยให้ภาพประกอบดูน่าสนใจขึ้น แต่อย่างไรก็ตามการใช้สีบนหน้าปกก็ยังมีค่าเฉลี่ยต่ำอยู่บางประการคือการใช้สียังไม่ช่วยให้ภาพประกอบเกิดความสมบูรณ์เต็มที่ โดยเฉพาะปกของตำราการออกแบบและ วาดเส้น อาจารย์ให้ความเห็นเพิ่มเติมว่าการใช้สีบนหน้าปกของตำราดูไม่เด่น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าภาพประกอบหน้าปกมีเพียงสีขาว-ดำเท่านั้น ซึ่งโดยทั่วไปแล้วเกณฑ์ในการเลือกภาพประกอบต้องพิถีพิถันให้มีความงามทางศิลปะ เพื่อให้ได้ปกตำราที่ดูสะอาดตา สามารถสื่อความเข้าใจในเนื้อหาได้ดี การเลือกภาพให้ดูสะอาดตา ไร้ความสนใจ สื่อความเข้าใจได้ดี สิ่งจึงเป็นองค์ประกอบสำคัญที่นักออกแบบจะต้องมีความเข้าใจ ดังที่อาจารย์และนักศึกษาก็ได้ให้ความเห็นในแบบสอบถามปลายเปิดว่า ภาพสีช่วยกระตุ้นให้เกิดความอยากอ่าน และเป็นแนวทางในการสร้างสรรค์งานของนักศึกษา

5. ด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับภาพประกอบในเนื้อหาทั่วไปของตำรา โดยเฉลี่ย อาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในเกณฑ์ โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุดในข้อที่ว่าภาพประกอบมีจำนวนที่สัมพันธ์กับเนื้อหาและความจำเป็น โดยเฉพาะในตำราวาดเส้น ซึ่งแตกต่างจากความเห็นเพิ่มเติมของนักศึกษบางส่วนที่ว่าตำราวาดเส้นมีภาพประกอบมากเกินไปจนความจำเป็น แสดงให้เห็นว่าตำราวาด-

เส้นหากลดจำนวนภาพประกอบลงบ้าง อาจทำให้ความเห็นเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของจำนวนภาพ และเนื้อหาอยู่ในเกณฑ์ดีมาก และจะสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชัยรัตน์ ชลวิที (2525 : 207) ที่กล่าวว่า ผู้เรียนส่วนใหญ่ชอบหนังสือแบบเรียนที่มีภาพประกอบเท่าที่จำเป็น นอกจากนี้อาจารย์ และนักศึกษายังมีความเห็นเฉลี่ยค่าที่สอดคล้องกันคือ ตำราศิลปะมีการใช้สีในภาพตามความจำเป็นของลักษณะเนื้อหา ซึ่งแสดงว่า การใช้ภาพสีในตำราศิลปะยังไม่สมบูรณ์ตามความจำเป็นของลักษณะเนื้อหาเท่าที่ควร เนื่องจากว่าตำราส่วนใหญ่เป็นภาพประกอบขาว-ดำ ดังจะเห็นได้จากความคิดเห็นเพิ่มเติมของอาจารย์และนักศึกษาที่ว่า ตำราศิลปะควรเพิ่มสีสันทให้ภาพประกอบมากขึ้น เพื่อเป็นตัวอย่างที่ชัดเจนให้แนวทางในการสร้างสรรค์งานของนักศึกษา ช่วยกระตุ้นให้เกิดความอยากอ่าน รวมทั้งยังเห็นว่าภาพเป็นองค์ประกอบที่สำคัญและมีบทบาทมากที่สุดในตำราศิลปะ ซึ่งใกล้เคียงกับผลการวิจัยของวันชัย ปัจจุบันนท์ (2522 : 55) ที่กล่าวว่า นิสิตต้องการใช้ภาพประกอบในตำราตามความจำเป็นทั้งภาพสีและขาวดำ

6. ด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับตัวอักษรบทกวี ตำราศิลปะ โดยเฉลี่ย อาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในเกณฑ์ดี โดยเฉพาะความเห็นของอาจารย์ที่มีต่อตำราการออกแบบในด้านรูปแบบตัวอักษรหน้าปกที่มีความสัมพันธ์กับเนื้อหาของตำรามีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ในขณะที่นักศึกษาเห็นแตกต่างออกไปว่า สีที่ใช้สำหรับตัวอักษรบนปกมีจำนวนไม่มากเกินไปจนความจำเป็น เฉพาะอย่างยิ่งตำราวาดเส้น จากความเห็นนี้แสดงว่านักศึกษาส่วนใหญ่มุ่งความสนใจไปที่สีสันทของตำรามากกว่ารูปแบบความสัมพันธ์ของตัวอักษรกับเนื้อหา เน้นให้เห็นความต้องการที่แตกต่างกันระหว่างอาจารย์และนักศึกษา ซึ่งเหตุที่อาจารย์มุ่งความสนใจไปที่ความสัมพันธ์ของรูปแบบตัวอักษรกับเนื้อหาอาจเนื่องจากว่า อาจารย์เป็นผู้ที่มีความรู้และประสบการณ์ในด้านการศึกษาและการผลิตตำรามากกว่านักศึกษา ลักษณะตัวอักษรอาจารย์จึงเน้นไปที่ประสิทธิภาพทางการสื่อความหมาย ส่วนนักศึกษาส่วนใหญ่ยังอยู่ในวัยรุ่น ความต้องการจึงมุ่งไปที่สีสันท ความสวยงาม ประณีต ความเหมือนจริงมากกว่าผู้สูงอายุ (ชัยรัตน์ ชลวิที 2525 : 209)

7. ด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับตัวอักษรเนื้อในทั่วไปของตำราศิลปะ โดยเฉลี่ย อาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในเกณฑ์ดีทั้งหมด โดยเฉพาะตำราการออกแบบและการระบายสีน้ำ ในข้อที่ว่ามีการใช้รูปแบบตัวอักษรกลมกลืนกันตลอดทั้งเล่ม มีการเน้นข้อความที่สำคัญในเนื้อหา ตำราการระบายสีน้ำด้วยตัวอักษรแบบอื่น ๆ รวมทั้งรูปแบบตัวอักษรของตำราอ่านง่าย ซึ่งสอดคล้องกับหลักเกณฑ์ทั่วไปในการเลือกใช้ตัวพิมพ์ที่ไม่มีลวดลายมากเกินไปโดยไม่จำเป็น การเว้น

ช่องไฟและที่ว่างต่าง ๆ เพื่อเป็นที่พักสายตา ขนาดตัวอักษรควรเท่ากันตลอดทั้งเล่ม นอกจากนี้ บางตอนที่ต้องการเน้นความสำคัญจึงค่อยใช้ขนาดหรือรูปแบบที่แตกต่างกันออกไป (วันชัย บัณฑิต-สาธิต 2522 : 36) นอกจากนี้ยังมีข้อที่อาจารย์และนักศึกษามีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคั่นกันคือ ขนาดตัวอักษรอ่านง่ายไม่ใหญ่หรือเล็กเกินไป ซึ่งแสดงให้เห็นว่าตำราศิลปะยังมีการใช้ขนาดตัวอักษรที่ไม่เหมาะสมกันมากนัก ดังที่อาจารย์และนักศึกษาได้ให้ความเห็นในแบบสอบถามปลายเปิดว่า ตำราการออกแบบใช้ตัวอักษรขนาดเล็กเกินไป ช่องว่างระหว่างตัวอักษรแคบ หัวข้อสำคัญไม่เด่นชัดทั้งตำราการออกแบบและ วาดเส้น ใช้ขนาดและ รูปแบบตัวอักษรอธิบายและตัวอักษรสำหรับเนื้อหาใกล้เคียงกันเกินไป โดยเฉพาะตำราวาดเส้นใช้ตัวอักษรหลายแบบ รูปแบบตัวอักษรไม่น่าสนใจ

8. ผลจากการเปรียบเทียบความคิดเห็นงานออกแบบกราฟิกในตำราศิลปะ ระหว่าง อาจารย์และนักศึกษปรากฏว่า โดยส่วนใหญ่อาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งด้านที่มีความแตกต่างกันมากที่สุดก็คือ ตัวอักษรและการจัดวางตามลำดับ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากความแตกต่างกันทางด้านอายุ ประสบการณ์และการศึกษา เพราะอาจารย์ส่วนใหญ่เป็นผู้มีประสบการณ์ในการใช้และการผลิตตำรามากกว่านักศึกษา นอกจากนี้ อาจารย์บางคนยังเคยได้รับการศึกษาอบรมเกี่ยวกับลักษณะ งานออกแบบกราฟิกสำหรับตำราเรียนมาแล้ว ส่วนนักศึกษานั้น อายุ การศึกษายังน้อย ประสบการณ์เกี่ยวกับด้านนี้อาจมีน้อยกว่าอาจารย์ การพิจารณาลักษณะทางกราฟิกของตำราศิลปะจึงอาจขาดความไตร่ตรองการคิดพิจารณาอย่างลึกซึ้ง เมื่อเป็นดังนี้จึงทำให้ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษามีความแตกต่างกันในรายละเอียดบางประการ ซึ่งผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุวิชา พูลเกษ (2524 : 155) ที่พบว่า ความคิดเห็นของครูและนักเรียนเกี่ยวกับคุณภาพหนังสือเรียนในด้านการจัดทำรูปเล่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นอกจากนี้ยังพบว่า ตำราการระบายสีน้ำมีค่าเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์ที่สูงกว่าค่าเฉลี่ยของตำราการออกแบบและ วาดเส้นตามลำดับ ทั้งนี้อาจเนื่องมา จากตำราการระบายสีน้ำ มีการออกแบบจัดวางหน้า การใช้ภาพประกอบและตัวอักษรที่ดีและเหมาะสมกว่าตำราการออกแบบและ วาดเส้นตามลำดับ ดังจะเห็นได้จากความคิดเห็นเพิ่มเติมของอาจารย์และนักศึกษาที่พอจะสรุปได้ว่า ตำราการระบายสีน้ำมีการจัดวางโดยทั่วไปดี น่าติดตามอ่าน ภาพประกอบเหมาะสมกับเนื้อหาสื่อ-ความเข้าใจได้ดี ตัวอักษรมีขนาดที่เหมาะสมชัดเจนดี ขนาด รูปแบบและตำแหน่งการจัดวางตัว-

อักษรสำหรับ เนื้อหาแยกกันเด่นชัดเป็นเอกลักษณ์ตลอดทั้งเล่ม

ข้อเสนอแนะ

ตำราศิลปะมีความจำเป็นและมีความสำคัญต่อการเรียนการสอนในปัจจุบันและมีแนวโน้มของความสำเร็จสูงขึ้นเรื่อย ๆ อันเนื่องมาจากมีนักวิชาการด้านนี้เพิ่มมากขึ้นผู้เรียนก็เพิ่มมากขึ้น อีกทั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องก็ให้การสนับสนุนในการผลิตตำรา ดังนั้นผู้เกี่ยวข้องในการผลิตตำรา จึงควรรีให้ความสนใจในเรื่องคุณภาพของตำรา ซึ่งผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะสำหรับผู้เขียนตำราศิลปะ

1.1 ผู้เขียนตำราควรศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับกระบวนการออกแบบทางกราฟิกสำหรับการจัดทำรูปเล่มหนังสือหรือสิ่งพิมพ์ทั่วไป รวมทั้งระบบการพิมพ์แบบต่าง ๆ ความต้องการและความสนใจของผู้ใช้ตำราในแต่ละระดับอายุ ระดับการศึกษา ที่มีต่อการออกแบบจัดวางภาพประกอบ ตัวอักษร สีเส้น ฯลฯ ทั้งนี้เพื่อเป็นแนวทางร่วมกันกับผู้เกี่ยวข้องในกระบวนการออกแบบและการพิมพ์เพื่อกำหนดลักษณะทางกราฟิกของตำราเรียนที่มีความเหมาะสมต่อไป

1.2 ผู้เขียนตำราควรเป็นผู้จัดหาภาพประกอบเนื้อหาด้วยตนเองหรือมีการติดต่อประสานงานอย่างใกล้ชิดกับผู้จัดภาพประกอบ เพื่อให้ภาพมีความชัดเจน ถูกต้อง สื่อความเข้าใจในเนื้อเรื่องได้ดี รวมทั้งมีจำนวนที่เหมาะสมกับเนื้อหา

2. ข้อเสนอแนะสำหรับนักออกแบบกราฟิก

2.1 นักออกแบบกราฟิกตำราศิลปะควรได้ติดตามศึกษาเกี่ยวกับความต้องการ ความสนใจ สภาพการรับรู้ของผู้ใช้ตำรา ในแต่ละระดับอายุ แต่ละระดับการศึกษา เช่น ขนาดของภาพประกอบ ประเภทของภาพประกอบ การใช้สีเส้นต่าง ๆ ลักษณะการจัดวางที่ดี ขนาดและรูปแบบของตัวอักษรที่เหมาะสมกับผู้ใช้ตำรา ทั้งนี้เพื่อเป็นแนวทางในการออกแบบลักษณะรูปเล่มของตำราให้ถูกต้องตามหลักวิชา

2.2 นักออกแบบควรรับฟังความคิดเห็นและติดต่อประสานงานกับบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้อง เช่น ผู้เขียนตำรา ผู้ใช้ตำรา ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านในการที่จะนำเอาข้อคิดเห็นต่าง ๆ มาปรับปรุงให้งานมีคุณภาพ

3. ข้อเสนอแนะสำหรับสำนักพิมพ์

3.1 สำนักพิมพ์ควรคำนึงถึงประโยชน์ของผู้ใช้เป็นสำคัญ โดยเฉพาะควรคำนึง

ถึงคุณภาพมากกว่าราคา เช่น การเย็บเล่ม กระดาษ ภาพประกอบ ระบบการพิมพ์ ฯลฯ โดยเฉพาะตำราศิลปะ ผู้ใช้ส่วนใหญ่ต้องการภาพประกอบมาก เฉพาะอย่างยิ่งภาพสี เพราะศิลปะเป็นวิชาที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้ทางความงาม การได้รู้ได้ดู และเห็นสิ่งที่ใกล้เคียงความจริงเพื่อเป็นแนวในการสร้างสรรค์งาน

3.2 ควรมีเจ้าหน้าที่หรือกรรมการควบคุมพิจารณาให้คำปรึกษาด้านการออกแบบกราฟิกสำหรับตำราเรียน เพื่อให้ได้งานพิมพ์ที่มีมาตรฐานก่อนจะอนุญาตให้พิมพ์ออกใช้

3.3 ควรศึกษาและติดตามผลงานวิจัยหรือข้อเสนอแนะ ของนักการศึกษาและสถาบันการศึกษาต่าง ๆ เกี่ยวกับตำราฉบับปรับปรุงให้ดีขึ้น เพราะวิทยาการและเทคโนโลยีด้านนี้มีการเปลี่ยนแปลงและก้าวหน้าไม่หยุดยั้ง สิ่งที่ได้รับค่านิยมหรือถูกต้องในปีหนึ่ง ต่อไปปีหน้าอาจจะล้าสมัยหรือไม่ถูกต้องก็ได้ยิ่งปัจจุบันเป็นยุคของการแข่งขัน มีนักเขียนและสำนักพิมพ์เกิดขึ้นมากมาย

4. ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ใช้ตำรา

4.1 ผู้ใช้ตำราควรมีความรู้เกี่ยวกับเกณฑ์ในการพิจารณาเลือกตำราที่มีความเหมาะสม เช่น ขนาดและรูปแบบของตัวอักษรที่ไม่เป็นอันตรายต่อสายตา ภาพประกอบที่มีรายละเอียดต่าง ๆ ครบถ้วนถูกต้องตรงเนื้อหา ลักษณะการจัดวางที่เอื้ออำนวยต่อการอ่านและการสื่อความเข้าใจตลอดจนคุณภาพด้านต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับราคาและความรู้ที่จะได้จากตำราหากมีโอกาสควรได้ศึกษาหรือเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการออกแบบทางกราฟิกสำหรับตำราหรือสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ

4.2 เมื่อพบข้อบกพร่องในตำรา ควรแจ้งให้ผู้จัดทำทราบพร้อมเสนอวิธีการแก้ไขที่ถูกต้อง เพื่อฝ่ายจัดทำจะได้ปรับปรุงให้ตำรามีคุณภาพดีขึ้นเหมาะสมกับผู้ใช้ในโอกาสต่อไป

4.3 ในสถาบันการศึกษาควรจัดให้มีการศึกษาอบรมในด้านการผลิตสิ่งพิมพ์แต่ละประเภท เพื่อให้ทราบถึงวิธีการและความแตกต่างของลักษณะ รูปแบบตำราแต่ละสาขาวิชา ตลอดจนความแตกต่างระหว่างตำรากับสิ่งพิมพ์ประเภทอื่น ๆ หรืออย่างน้อยผู้สอนควรได้มีโอกาสแนะนำตำราเล่มที่มีการออกแบบทางกราฟิกสมบูรณ์เหมาะสมที่จะเป็นแบบอย่าง เพื่อให้ผู้เรียนเคยชินกับลักษณะตำราที่ดี

5. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

5.1 ควรมีการวิจัยให้ลึกซึ้งลงไปเกี่ยวกับความเหมาะสมของลักษณะ รูปแบบ

งานกราฟิกกับลักษณะ เนื้อหาแต่ละรายวิชาทางศิลปะ

5.2 ควรศึกษาจากประชากรต่างสถาบันในวงกว้าง

5.3 ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับความต้องการในงานออกแบบกราฟิกสำหรับตำราศิลปะในแต่ละระดับการศึกษา หรือแต่ละท้องถิ่นให้มากขึ้น

5.4 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นหรือความต้องการในงานออกแบบกราฟิกสำหรับตำราศิลปะ ระหว่างผู้เขียนตำรา ผู้ใช้ตำรา นักออกแบบ และเจ้าของสำนักพิมพ์

5.5 ควรมีการวิจัยองค์ประกอบต่าง ๆ ทางกราฟิกให้กว้างขวางยิ่งขึ้น นอกจากจากการจัดวาง ภาพประกอบและตัวอักษร

5.6 ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับลักษณะ งานออกแบบกราฟิกตำราศิลปะ ของไทยและของต่างประเทศ ซึ่งจะช่วยให้เกิดผลดีตามมาในการปรับปรุงคุณภาพของตำราศิลปะให้มีคุณค่ามากยิ่งขึ้น

5.7 ควรมีการวิเคราะห์วิจัยในแนวลึกเกี่ยวกับลักษณะ งานออกแบบกราฟิกของตำราศิลปะ โดยหาวิธีการคัดเลือกให้ได้ตัวอย่างตำราที่สามารถใช้เป็นตัวแทนของตำราทั้งหมดได้เพียงเล่มเดียว ทั้งนี้เพื่อให้สามารถศึกษาวิจัยได้ละเอียดลึกซึ้งมากขึ้น